

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE TRANSPLANT

FUNDAȚIA pentru
TRANSPLANT

COMUNICAT

ZIUA NAȚIONALĂ A TRANSPLANTULUI 2022 –

“Transplantul – unica șansă la viață pentru unii dintre noi. Ajută-i s-o primească!”

Evenimentul “Ziua Națională a Transplantului”, ce se va desfășura vineri, 15 aprilie 2022, la București, reprezintă o conștientizare a faptului că transplantul salvează viețile unor oameni care altfel nu ar avea altă șansă și este organizat în conformitate cu atribuțiile Agenției Naționale de Transplant privind promovarea activităților de donare și transplant organe, țesuturi și celule umane, precum și cu directivele și recomandările Uniunii Europene. Din anul 2003, la propunerea Consiliului European, în statele membre se sărbătorește anual “Ziua Națională a Transplantului”, iar în România începând cu anul 2005, la inițiativa Profesorului Dr. Irinel Popescu, care la acea dată era reprezentantul României la Consiliul European. De atunci, cu o singură excepție în anul 2020 din cauza pandemiei COVID19, în fiecare an, persoanele care au beneficiat de un transplant sărbătoresc împreună cu familiile lor, cu specialiștii din domeniul transplantului, alături de reprezentanții mass-media și de personalități ale societății civile, noua viață dobândită odată cu transplantul.

Bazele unui program modern de transplant în România au fost puse începând cu anul 1992, cu mari eforturi din partea unui grup restrâns de specialiști, astfel încât în anul 1997 vorbim de prima prelevare de multiorgan de la un donator decedat, iar în anul 2004 se înființează Agenția Națională de Transplant. De atunci și până acum, transplantul a devenit o metodă terapeutică consolidată în România și au fost salvați mii de pacienți prin transplant de organe (mai mult de 1.000 de români au fost salvați doar prin transplant de ficat), iar și mai mulți s-au putut bucura de o viață normală în urma intervențiilor de transplant de țesuturi.

Fiecare etapă a sistemului de transplant, de la donare la transplant, este una deosebit de complexă și sensibilă, desfășurată permanent contracronometru și cu o precizie aproape matematică. Activitatea de transplant depinde de numărul de donatori, un număr crescut de donatori atragând după sine salvarea a cât mai multor pacienți prin transplant de organe. Este punctul nevralgic al oricărui program de transplant oriunde în lume. Din această cauză este o luptă constantă pentru creșterea numărului de donatori, una continuă, pe care o duc toți cei implicați în transplant. La sfârșitul anilor '90, România era o pată albă pe harta transplantului european, dar, de atunci, lucrurile s-au schimbat. Începând cu anul 2005, numărul de donatori a continuat să crească în fiecare an, pornind de la un număr de 11 donatori în 2005 și atingând un nivel considerat normal pentru o țară ca România în anii 2013 și 2014 (când au fost înregistrați 132, respectiv 138 de donatori/an), fapt care a dus și la necesitatea deschiderii de

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE TRANSPLANT

FUNDAȚIA pentru
TRANSPLANT

noi centre de transplant. La această reușită este indiscutabilă contribuția mass-mediei, prin popularizarea și conștientizarea gestului altruist de donare.

După anul 2016 a urmat o perioadă mai dificilă, care a dus la scăderea numărului de donatori și, implicit, a intervențiilor de transplant. De menționat faptul că, în anii 2017 și 2018, au fost doar 65 de donatori reali. Începând cu martie 2019, activitatea ANT s-a dezvoltat într-un ritm constant și permanent, atingând la sfârșitul anului un număr de 85 donatori reali.

Din păcate, totalitatea dificultăților și restricțiilor determinate de pandemie și-a pus amprenta și asupra activității de transplant începând cu aprilie 2020. Ca o comparație, dacă în primele 3 luni ale anului 2020 au fost înregistrați 29 de donatori reali, în aceeași perioadă a anului 2021 au fost doar 13. Astfel, la sfârșitul anului 2020 se înregistrau 66 de donatori reali, iar la sfârșitul anului 2021 vorbim doar de 47 de donatori reali.

Este de remarcat efortul deosebit al spitalelor și personalului medical implicat în activitatea de donare și transplant, care au contribuit la limitarea scăderii dramatice a activității de transplant, așa cum s-a întâmplat în țări cu mai multă experiență în acest domeniu din Europa. O activitate semnificativă în toată perioada pandemiei pentru continuarea activității de donare fiind în cadrul Spitalului Clinic de Urgență București, SCJU Oradea, Spitalul Clinic de Urgență “N.Oblu” Iași, SJU Baia Mare, SCJU Cluj Napoca, SCJU Tg. Mureș, SJU Arad.

Complexitatea situațiilor create de criza COVID19 și particularizarea lor în fiecare centru au dus la suspendarea temporară a activității în domeniul transplantului în anumite centre și la continuarea activității în altele. De menționat faptul că, la nivel național, au putut fi realizate toate procedurile de transplant specifice pe fiecare organ/țesut în toată această perioadă.

Chiar dacă atât anul 2020, cât și anul 2021 au fost extrem de dificili pentru sistemul sanitar din întreaga lume, activitatea de transplant în România s-a desfășurat fără întreruperi. A fost o perioadă plină de provocări care ne-a determinat să ne adaptăm și readaptăm permanent, să ne depășim limitele și să găsim resurse nebanuite, astfel încât salvarea celor pentru care transplantul reprezintă unica șansă la viață să nu se oprească. Începând cu acest an, în condițiile sfârșitului de pandemie, asistăm la o relansare a activității de donare și implicit o creștere a numărului de transplanturi realizate în România.

Astfel, de la începutul anului până la data de 12 aprilie s-au înregistrat 28 donatori reali (mai mult de jumătate din numărul total înregistrat anul trecut), iar activitatea de donare a fost reluată de spitale în care programul de transplant fusese aproape închis: SCJU Brașov – unde s-au realizat 4 prelevări de organe și țesuturi, SCJU Constanța - cu 2 acțiuni de prelevare organe și țesuturi anul acesta, SJU Bacău, SJU Suceava, Sp. Mun. Moinești sau SJU Buzău.

De asemenea, este de apreciat efortul depus de centrele constante în activitatea de donare: Spitalul Clinic de Urgență București, SCJU Tg. Mureș, Spitalul Clinic de Urgență

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE TRANSPLANT

FUNDAȚIA pentru
TRANSPLANT

“Prof.Dr. N. Oblu” Iași, Spitalul Clinic Județean pentru Copii Cluj Napoca, SCJU Oradea sau SCJU Deva.

Strategia de dezvoltare a activității de transplant în România are ca primă direcție creșterea numărului de donatori prin implicarea unui număr cât mai mare de unități sanitare în activitatea de identificare și declarare a donatorilor aflați în moarte cerebrală, implementarea “culturii donatorului” și funcționarea optimă a Programului Național de Transplant în toate spitalele județene de urgență din țară, precum și încheierea de acorduri de colaborare în domeniul schimbului de organe cu țările vecine și organizațiile europene de schimb de organe. În acest sens, în anul 2021 au fost semnate acordurile de colaborare în domeniul transplantului pulmonar cu Centrul Național de Transplant Italia și în domeniul schimbului de organe cu Agenția de Supervizare Medicală a Republicii Bulgaria. De asemenea, a fost parafată includerea ANT în platforma europeană de schimb de organe, FOEDUS. De la încheierea acordului de schimb de organe cu Rep. Bulgaria, în iunie 2021, au fost realizate un număr de 6 acțiuni de coordonare în urma cărora au fost importate 10 grefe renale (2 grefe renale nu s-au transplantat), 3 grefe hepatice și o grefă cardiacă.

Toate aceste demersuri au contribuit ca anul acesta, în România să se realizeze:

- 23 transplanturi hepatice, din care 1 cu donator în viață. 2 români au fost salvați la Centrul de Transplant IC Fundeni cu organe provenite de la donatori bulgari
- 71 transplanturi renale, din care 16 cu donator în viață . 4 transplanturi au fost realizate cu grefe renale provenite de la donatori bulgari.
- 2 transplanturi de cord, din care unul realizat în urma prelevării grefei de la un donator bulgar, la Spitalul "Dr Stefan Chekezov" Veliko Tarnovo, Bulgaria
- 2 transplanturi de plămân
- 32 transplanturi cornee
- de la 5 donatori decedați au fost prelevate țesuturi osteotendinoase.

Comparativ, anul trecut s-au realizat:

- 44 transplanturi hepatice cu donator decedat și 11 de la donator în viață
- 88 transplanturi renale cu donator decedat și 65 de la donator în viață
- 3 transplanturi cardiace
- 1 transplant pulmonar
- 44 de transplanturi de cornee
- de la 8 donatori decedați au fost prelevate țesuturi osteotendinoase și s-au realizat 85 proceduri transplant țesuturi osoase.

Este de remarcat reluarea programului de transplant cord la Spitalul Clinic de Urgență București, condus de Prof.Dr. Horațiu Moldovan, unde, cu sprijinul Prof.Dr. Horațiu Suciuc –

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE TRANSPLANT

FUNDAȚIA pentru
TRANSPLANT

șeful centrului de transplant cord al IUBCVT Tg Mureș, s-au realizat cu succes anul acesta 2 transplanturi de cord.

Cifrele din ultima perioadă ne dau speranță pentru viitor, dar încă sunt mult inferioare cifrelor din alte țări europene și nu acoperă necesarul de transplant din România. De aceea, folosim orice prilej de a promova această metodă terapeutică de înaltă performanță care este transplantul, dintr-un motiv foarte important: donarea de organe în România depinde foarte mult de felul în care sunt percepute transplantul și rezultatele lui de către populație. Având în vedere specificul activității de transplant și rolul important pe care îl are înțelegerea gestului altruist de donare, precum și necesitatea informării corecte și reale asupra activității de transplant în rândul populației, au fost începute mai multe campanii de promovare pentru care spijinul mass media este indispensabil. Una dintre ele se desfășoară în parteneriat cu UMF “Carol Davila” și Universitatea de Arte București, prin realizarea unor expoziții ce cuprind lucrări (spoturi, afișe, panouri, prezentări) ale studenților Facultății de Arte Plastice pentru promovarea donării și transplantului de organe și țesuturi. O primă expoziție s-a realizat cu ocazia deschiderii anului universitar la UMF “Carol Davila” București. În cadrul evenimentului “Ziua Națională a Transplantului” vor fi expuse o parte din lucrările realizate de studenții UnArte București.

Împreună cu Ministerul Sănătății căutăm permanent soluții pentru îmbunătățirea activității de transplant în România și atingerea obiectivelor din strategia națională de sănătate: dezvoltarea programului de transplant pediatric și a transplantului pulmonar, precum și demararea unor altor programe de donare (donator fără activitate cardiacă) și transplant (transplant încrucișat, transplant intestin subțire, uter sau mână), precum și pregătirea și formarea generațiilor viitoare de specialiști în transplant. De asemenea, avem ca obiectiv extinderea acordurilor încheiate în domeniul transplantului (o colaborare între IUBCVT Tg Mureș și Ag. de Supervizare a Rep. Bulgaria în domeniul transplantului de cord), precum și în realizarea unor schimburi de experiență și stagii de pregătire profesională. Înființarea unor bănci de multițesut, cât și unele modificări legislative care să permită extinderea activității de transplant tisular (cornee, membrană amniotică), reprezintă una din prioritățile noastre. Având în vedere caracterul de urgență și timpul limitat avut la dispoziție de către echipele medicale (din punct de vedere al menținerii donatorului aflat în moarte cerebrală până la momentul prelevării organelor și/sau țesuturilor, precum și din punct de vedere al timpului de ischemie rece maxim specific fiecărui organ în parte), precum și ținând cont de includerea noastră în platforma europeană de schimb de organe FOEDUS, pentru ca activitatea de transplant să fie realizată cu succes, în condiții de siguranță și în cel mai scurt timp posibil, sunt căutate soluții pentru ca activitatea de transplant să beneficieze de servicii de transport aerian dedicate.

Prin proiectele actuale derulate de Ministerul Sănătății (proiect SIPOCA 696 ”*Îmbunătățirea procesului de reglementare în domeniul transplantului*”), precum și ținând cont de faptul că

AGENȚIA NAȚIONALĂ
DE TRANSPLANT

FUNDAȚIA pentru
TRANSPLANT

activitatea de transplant reprezintă una din prioritățile în sănătate stabilite în Planul Național de Redresare și Reziliență și având sprijinul Ministerului Sănătății, suntem optimiști că ne vom putea îndeplini misiunea noastră principală: salvarea celor pentru care transplantul reprezintă singura șansă la o viață normală.

Mulțumim tuturor celor care au înțeles că transplantul este o chirurgie de înaltă performanță, care salvează vieți.

Ca întotdeauna, gândurile noastre de mulțumire și recunoștință se îndreaptă către familiile donatorilor care au găsit puterea de a dăruia viață, dincolo de durerea lor.

București, 13 aprilie 2022